

Літературний жанр "Кобзаризм"

Ярослав Брунько

ЛІТЕРАТУРНИЙ ЖАНР - КОБЗАРИЗМ

Автор – Брунько Ярослав Олександрович

Дата створення – 31 липня 2026 року

1. ВИЗНАЧЕННЯ ЖАНРУ.

Кобзаризм – цей поетичний жанр поєднує елементи українського романтизму, соціально-політичної сатири, неоміфології та філософської лірики. Його головна мета — переосмислення класичних образотворчих та мовних кодів Тараса Шевченка через призму сучасних реалій, викликів та технологій.

2. ОСНОВНІ КАНОНИ ТА ПРАВИЛА ЖАНРУ.

- **Модус слова:** Використання архаїзмів і біблійлізмів поряд із сучасним урбаністичним чи цифровим лексиконом (створення стилю на зламі епох).

- **Конфлікт:** Зіткнення одвічних українських екзистенційних тем (свобода, зрада, боротьба, доля) з новими глобальними контекстами (війна нового типу, внутрішня міграція, цифрова доба).

- **Структура твору:** Обов'язкове поєднання трьох пластів:

1. Епічний зачин (картина природи або суспільного стану у стилі "Рече та стогне Дніпр широкий").

2. Пророчий монолог (звернення ліричного героя до сучасників від імені Кобзаря або як його духовного спадкоємця).

3. Катарсис (заклик до дії, надія на відродження або візія майбутньої перемоги).

3. ПРИКЛАД ВІРША У ЦЬОМУ ЖАНРІ.

"Заповіт нового століття"

Рече сирена над полями,
Дніпро в сльозах сумних тече,
І б'ється лютий ворог з нами,
Та не згинає нам плече.
Вставайте, браття, у дорогу,
Зніміть з душі старий замок!
Вже блисне світло перемогу
Крізь пил руїн і сірий мрок.
І в сем'ї вольній, новій, тихій
Згадайте нас у добрий час,
Щоб вороття незгод і лиха
Вже більш ніколи не було для нас!